

## ŠESNAESTI TJEDAN KROZ GODINU

Ponedjeljak

Više od Salomona!

(Mt 12,28-42)

Kada čovjek želi ostati na svojim pozicijama, kada ne želi ništa izmijeniti, kada ga je strah da nešto promijeni, uvijek traži dodatna objašnjenja, razloge da bi stvar što više odugovlačio, da ne bi morao započeti s onim glavnim — s promjenom. Pismoznanci i farizeji vidjeli su i osjetili da je jedan čovjek izvanredan pred njima, vidjeli su i osjetili da čini božanska djela, da se na njemu ispuna Pismo. To je značilo mijenjati se, ostaviti svoj dosadašnji način života i djelovanja, izgubiti neke prednosti na kojima su gradili svoj život, prestiž pred drugima. Da ne bi došlo do toga, čine ono što obično čine ljudi u takvim situacijama, traže dodatna objašnjenja.

Zavarali bismo sami sebe kada bi naša misao previše otišla prema pismoznancima i farizejima, kada u njima ne bismo vidjeli sebe, svoj život. Zar i mi ne odugovlačimo, zar ne stvaramo umjetna pitanja o vjeri, moralu, postavljamo sumnje i tamo gdje nam je sve jasno, iz onoga istog razloga radi kojeg su to činili pismoznanci i farizeji, da ne promijenimo svoj život, svoje ponašanje, da ne izgubimo svoje privilegije.

Živimo u vremenu kada ljudi pokazuju izuzetnu pozornost za nešto novo, izazovno, daleko. Tome doprinose i sredstva javnog priopćavanja. Tako nam predočavaju stvari, događaje i ljude na nestvaran način da čovjek počinje gubiti pravilno rasuđivanje i uhvaćen je u klopku toga senzacionalnoga. Sredstva javnog priopćavanja koriste našu prenapregnutost, našu psihičku nestabilnost, našu ljudsku naklonost da nađemo jasnije, očitije odgovore na problem ljudskog života i rada. To koriste da steknu profit. To isto koriste i pojedine vođe bilo religiozne ili oni koji ne žele imati ništa s religijom.

Krist ne prihvaća ljudsku nestabilnost, ne koristi znatiželju, ne čini niti jedan „znak“ da uvjeri svoje sugovornike, on ih upozorava da već postoje znakovi pred kojima oni zatvaraju oči, zatvaraju srce jer bi se trebalo promijeniti. On zna da bi oni ponovno i ponovno tražili znak samo da ostanu na starim pozicijama, na uhodanim putovima. On im spočitava i jasno kaže: „Ninivljani će ustati na Sudu zajedno s ovim naraštajem i osuditi ga. . . Kraljica će Juga ustati na Sudu zajedno s ovim naraštajem i osuditi ga.“ Ninivljani povjerovali su u Joni, kraljica Juga dođe čuti mudrost Salomonovu, a vi slušate i ne obraćate se, pred vama je sama mudrost a vi se ne pokrećete, tražite nešto treće, tražite znak.

I nama Krist, današnjim kršćanima, želi reći, upozoriti nas da ne tražimo nove znakove Božje prisutnosti, Božjeg djelovanja nego da tu prisutnost, to djelovanje otkrijemo. Bog je tu, on je na djelu samo treba promijeniti mišljenje, riječi, djela, treba se obratiti što je uvjet da Boga otkrijemo, u najmanju ruku tre

ba željeti, nastojati promijeniti život. Mudrost života pokazao nam je Krist, mudrost se nalazi u evanđelju, a mi počesto tražimo tu mudrost u senzacijama, u lakim rješenjima, kod onih koji nude rješenja a sami su bez rješenja.

Sve nam to govori da Krista, ono što nam je on pokazao, riječi koje nam je ostavio u Sv. pismu, moramo dublje i sveobuhvatnije shvaćati, na njima se češće zaustavljati, o njima razmišljati, razgovarati, prema njima uređivati svoj život. Tada će nam se pokazati i „znakovi i mudrost” za kojom toliko tragamo. Mi posjedujemo znakove, posjedujemo mudrost, jedno i drugo nam se otkriva, spoznaje s promjenom života, s obraćenjem!

JJŠ

## U t o r a k

Evo moje majke i braće moje!

(Mt 12,46-50)

Ne shvaćaju Krista oni koji misle da je on došao potvrditi ono kako je bilo, ne shvaćaju ga ni oni koji misle da je on došao da prekine s prošlošću, da donese nešto potpuno novo. Krist je došao usavršiti, dopuniti, proširiti. On u evanđelju koje smo upravo slušali ne otklanja prirodno majčinstvo, srodstvo, ali i jedno i drugo proširuje pozivajući ljude da dublje shvate odakle su, zašto žive i kako idu.

Ako čovjek ostane na onom prirodnom, na vidljivom, na osjećajnom, na onom što mu služi sada i ovdje, on postaje opasnost za druge, za one koji ista ta pravila uzimaju kao pravila za život. Sukobi se događaju među ljudima upravo kada se to prirodno, vidljivo, osjećajno, ono što nam služi sada i ovdje apsolutizira i učini kao vrhovno pravilo ponašanja; sukobi među obiteljima, mjestima, pokrajinama, narodima, grupama. Krist nas poziva da to nadiđemo i da potražimo ono što nas sve ujedinjuje, čini jednakima, što nikome ne daje pravo nad drugim, a to nešto ili, bolje rečeno, taj netko je „volja Oca koji je na nebesima”. U Bogu, po Bogu i s Bogom svi smo braća i sestre i majke.

Samo tako promatrati i živjeti ljudski život može doći do poboljšanja među ljudima: mira, zajedništva, ljubavi. . . Crkva, mi vjernici pozvani smo prvi živjeti te nove odnose, to novo majčinstvo, bratstvo i sestrinstvo, mi prvi pozvani smo *pokazati plodove* tih novih odnosa. Evanđelje za nas ne smije biti samo jedna nauka, ono za nas mora biti prije svega i iznad svega život i to kako osobni unutarnji, da sebe iznutra oblikujemo prema onom što je Krist živio i naučavao i svojim ostavio da žive i naučavaju, tako i zajednički da postanemo zajednica Kristovih učenika koja već ostvaruje u svojim međuodnosima ono bratstvo, ono sestrinstvo, ono majčinstvo o kojem nam Krist tako jasno progovori u evanđelju.

Evangelje postaje privlačno, izazovno, zarazno samo kada se živi, kada postane opipljivo, vidljivo; kada se može pokazati prstom, ono tada mijenja svijet, mijenja čovjeka. Naše zajednice upravo moraju biti te oaze u kojima će i oni koji vjeruju i oni koji ne vjeruju moći vidjeti na djelu ono što je Krist živio i naučavao i što je danas ostvareno. Biti živo evangelje!

Prije svih, mi kršćani moramo sebe iz dana u dan evangelizirati, činiti da evangelje u nama i među nama bude prepoznatljivo i da mi sebe prepoznamo u evangelju. Drugim riječima, da se Krist prepozna u nama i među nama i da mi sebe prepoznamo u Kristu. Kršćani su oni koji sebe prepoznaju u Kristu i u kojima Krist prepoznaje sebe. To nadilazi i izlazi iz onoga našeg uobičajenog poimanja: tko je kršćanin, a tko nije. Može biti kršćanin tko nije ni čuo za kršćanstvo i ne biti onaj tko je taj nadimak nosio cijeli život. Ta misao nas mora probuditi iz našeg sna, naše uhodanosti, našeg kršćanstva po imenu. Krist jasno reče: „Doista, tko god vrši volju Oca moga koji je na nebesima, taj je moj brat i sestra i majka.”

Vršiti dolazi ispred zvati se, to je ono što Krist traži od svojih. To je pravi znak raspoznavanja tko je na kojoj strani, tko gdje pripada, tko kome pripada, tko je s kim u srodstvu. Bit ćemo nagrađeni prema djelima koja smo činili, a ne prema imenu koje smo nosili. Evangeoska je poruka jasna i nedvosmislena i na nama je kršćanima da je tako i pokažemo jasnu i nedvosmisleno, kako je to Krist činio i učinio u svoje vrijeme.

JJŠ

S r i j e d a

Stostruki plod

(Mt 13,1-9)

Kristu je do istine. Njega ne zanosi masa. On želi da čovjek kojemu govori postane svjestan što je, kakav je, da postane svjestan svoje stvarnosti. Upravo o tome nam govori evangelje koje smo upravo pročitali.

Sve ono što Bog čini, sve one riječi koje nam upućuje, sva ljubav koju nam iskazuje upućeni su svakom čovjeku kao pojedincu i plodovi bi trebali biti isti, ali stvarnost se pokazuje drukčijom: kod jednih plodnom, kod drugih besplodnom. Zavisi od svakog pojedinca, od njegove spremnosti, otvorenosti, stava s kojim prima ono što Bog čini, riječi koje mu upućuje, ljubav koju mu uskazuje. Samo zajednica koja je sastavljena od svjesnih, otvorenih pojedinaca prema onom što Bog čini, govori, o ljubavi koju iskazuje zajednica je koja donosi plod. Bog nas hoće ponaosob u zajednici da onda od pojedinaca učini „izabrani rod, kraljevsko svećenstvo, sveti puk, narod određen za Božju svojinu” (1 Pt 2,9).

U prispodobi o sijaču Krist na jednostavan i istovremeno dubinski način iznosi stvarnost ljudskog ponašanja prema kraljevstvu Božjem i ne samo prema nje-

mu nego prema ljudskoj odgovornosti kao takvoj. Čovjek je čovjek utoliko ukoliko postupa odgovorno; ta odgovornost mora biti svjesna ne mehanička, mora biti dubinska a ne površinska, trenutačna, mora biti sveobuhvatna a ne djelomična, ta odgovornost mora biti čvrsta a ne popustljiva. Tek tada dolazi do ploda „stostrukog, šezdesetorostrukog, trideseterostrukog” o čemu nam govori Krist.

Ako se sada zapitamo što je s našim kršćanstvom, zašto ono nije plodnije kako u mojem osobnom tako i u zajedničkom životu, u obitelji, župi. . . odgovor bi trebao biti jasan: Božju riječ primamo kao usput, uz stotine i stotine drugih poslova, preokupacija, ona dolazi kao nešto posljednje ili među posljednjim brigama i preokupacijama, primamo je na tvrdo tlo, na tlo za koje nismo ništa učinili da bi bilo prikladno za primanje Božje riječi. Ispunjeni smo svim i svačim do vrha, nabijeni smo raznoraznim informacijama, razmišljanjima koja nam se nude u izobilju i Božja riječ jednostavno nema gdje ostati, jednostavno se odbija. Zar se život koji živimo ne može nazvati život u šikarju, trnju u kojem toliko dobra biva jednostavno zagušeno od raznoraznih ideja, slika, riječi koje s pravim ljudskim životom nemaju ništa, štoviše taj život iskrivljuju, uništavaju, prikazuju ga izobličeno. Postoje i „plodne zemlje”, pripremljene za Božju riječ u kojima i po kojim ta riječ postaje prisutna tako i toliko da ljudi o takvima kažu „pa to je Božji čovjek, to je svetac”.

To su razlozi da Božja riječ, gledano po opsegu, prostranstvu, naviješta se po cijelome svijetu, gotovo svim ljudima, na poseban način nama kršćanima, a opet u razmjeru naviještanja nema odgovarajućih plodova. Krist je svojim slušateljima protumačio zašto nema plodova, protumačio je i nama i istovremeno nas pozvao na osobno i zajedničko preispitivanje o našem kršćanstvu, o našem slušanju te Božje riječi.

Krist i danas, kao što je to činio i jučer, sa svojim slušateljima pita zašto i kako slušamo, zašto i kako idemo za njim. Želi da to ne bude plod tradicije, običaja, straha, obzira, znatiželje i čega sve ne što ljude okuplja i skuplja u većim ili manjim skupinama, a ti isti ljudi ostaju nepromijenjeni, ostaju bezplodni ili ne donose plodove koje bi trebali donositi. On želi da ne budemo besplodni slušatelji kako u osobnom tako i u zajedničkom životu obitelji, župe ili skupine u kojoj živimo i radimo. Zato on i nama kaže sada: „Tko ima uši, neka čuje!”

JJŠ

#### Č e t v r t a k

Vama je dano znati otajstva

(Mt 13,10-17)

Otajstvo nad otajstvima došlo je na ovaj svijet, pokazalo se ljudima, otkrilo sebe i u sebi sudbinu čovjeka i čovječanstva i pozvalo čovjeka, svakog čovjeka da to otajstvo živi, da ga ostvaruje u sebi, da u njemu i s njim raste. To otajstvo

je sam Isus Krist. U njemu, po njemu i s njime i naš je život, kako kaže sv. Pavao „skriven u Bogu” (Kol 3,3). U Kristu Isusu pokazano nam je što je Bog naumio s čovjekom, u njemu nam je otkrivena zagonetka čovjeka. To znači „znati otajstva”.

Onima je dano koji su spremni, koji traže, koji se otvaraju, jednostavno oni ma koji ne postavljaju prepreke. Onima koji postavljaju, „oduzet će se i ono što imaju”. Krivnja nije na Bogu nego na čovjeku. Bog je svoje učinio poslanjem Isusa Krista, čovjek je samo trebao i treba prihvatiti taj Božji dar, Isusa Krista u kojem se, kako kaže sv. Pavao u poslanici Kološanima 2,3 „nalazi 'skriveno' sve 'blago mudrosti' i znanja”. A razlog je obrat života, promjena života:

„Ta usalilo se srce naroda ovoga,  
teško im ušima poslušati;  
oči zatvoriše,  
da očima ne vide,  
da ušima ne čuju,  
da srcem ne razumiju,  
pa da se ne obrate,  
te ih ozdravim” (Iz 6,10).

Isti razlozi traju sve do naših dana. Teško je napuštati ono što čovjek već ima, teško je izmijeniti navike, teško je shvatiti potpuno novi govor, a upravo to traži Krist da bismo ga shvatili i prihvatili, da bismo shvatili i prihvatili to otajstvo i to otajstvo očitovali u svom osobnom i zajedničkom životu.

Kršćanin zato mora biti otvoren čovjek, čovjek koji se ne da zarobiti tradicijom, uhodanošću, onim što posljeduje, on se ne da vezati raznoraznim lancima koji ljude sputavaju u njihovom hodu naprijed, prema novim prostorima, on se ne da zaslijepiti trenutačnim prolaznim blještavilima, on ne zatvara uši pred novim zvukovima, on ne dozvoljava da se njegovo srce ispuni onim što danas jest a već sutra nestaje, on ne gleda život samo u jednom trenu, danu, mjesecu, godini. Za njega život nema relativnu nego vječnu vrijednost i on upravo prema tome o svemu razmišlja i sve prosuđuje i sve upotrebljava.

Svijet dolazi na rub provalije, samouništenja jer ne prihvaća obraćenje, ne prihvaća „zdravlje”, ne upotrebljava ni stvari ni život prema planu koji nam se objavio u Otajstvu Isusa Krista. Gotovo sva otkrića, sva ljudska dostignuća pokazala su se i kao velika opasnost za samog čovjeka. Sve ljudske želje da život produži, da život zasiti, ne polazeći dalje od ovoga ovdje i sada, osvećuju se samom životu i čine ga neživotom i više se vremen potroši da se život sačuva nego da se živi. Ekološke katastrofe i stalna opasnost od njih, neizlječive bolesti i panika koju izazivaju u cijelom svijetu, upozorenja su čovjeku da sva ljudsko ima granicu, mora imati mjeru ako čovjek želi živjeti i preživjeti kao čovjek.

Bez prihvaćanja Isusa Krista, njegove Vesele vijesti (evanđelja) čovjek je osuđen na smrt, na samouništenje, on sam sebi postaje neprijatelj. Naprotiv, prihvatiti Isusa Krista, slušati njegove riječi (evanđelje), biti blažen, živjeti bez straha i

ne biti za nikoga strah. Ako tako živimo, i na nas se odnose Kristove riječi koje smo čuli u evanđelju: „Blago vašim očima, što vide i ušima što slušaju”.

JJŠ

P e t a k

Poslušajte prisodobu o sijaču

(Mt 13,18-23)

Ovdje nije poteškoća u shvaćanju što je Krist htio reći, na koga se odnose te riječi. Ovdje bi trebalo stati i vidjeti u koju od ovih skupina mi pripadamo, u koju skupinu ja pripadam. U pitanju su oni koji Božju riječ slušaju, u pitanju smo upravo mi. Dolazimo u crkvu, slušamo Božju riječ, sami je čitamo u raznim prigodama, katkad možda svakodnevno, to bismo trebali činiti svi, ali poslije toga ono što smo čuli, ono što smo pročitali, ona nadahnuća koja smo primili nestaju ili se veoma slabo očituju u našem životu. Koji su tome razlozi? Sam Krist daje odgovore:

Veoma je važno da Božju riječ koju slušamo, čitamo da je razumijemo, a to traži napor, to traži jedno kako praktično tako i teoretsko življenje i poznavanje Božje riječi u razmjeru našeg znanja iz ostalih životnih zanimanja. Vjersko znanje mora biti u razmjeru ostalih saznanja koja pojedinac ima. Čovjek s fakultetom treba imati potpunije, sveobuhvatnije, dublje poznavanje vjerskih istina, manualni radnik u razmjeru svoje naobrazbe, čovjek bez neke posebne naobrazbe prema shvaćanjima ostalih životnih i ljudskih problema i poteškoća. Mi često u svemu nastojimo postići zavidnu visinu a u vjerskom znanju ostajemo gotovo nepismeni, ostajemo na onome što smo primili u djetinjstvu od svojih baka, majki, očeva. Naravno da će takav čovjek s obzirom na svoju vjeru kada se suoči s onima koji ne vjeruju osjećati kompleks, osjećati se nesiguran. Vjerska naobrazba treba pratiti ostalu naobrazbu. Vjerska naobrazba nema svoga kraja ako želimo biti suvremeni kršćani.

Drugo što se često događa jest da je naša vjera više plod trenutačnog raspoloženja, atmosfere, tradicije, običaja. Posebno se to očituje za velikih skupova, kada svi vjeruju, kada smo nekako poneseni, ali kad nestane raspoloženja, atmosfere, kada tradicija olabavi ili gotovo nestane zbog hodanja, premještanja, kada običaji u kojima smo primili vjeru pred stvaranjem novih običaja, novih načina života i rada nestane, kad dođemo u mjesta u kojima jedan dio ne dijeli našu vjeru i uvjerenje, i mi se osjećamo osamljeni, vjera nestaje. To znači „ne imati korijena u sebi”, kako kaže Krist. Vjera mora postati dio nas, ona treba prožimati ne samo naše vanjsko ponašanje nego i naš nutarnji život. Ono što se događa izvana treba biti plod mojega unutarnjeg življenja vjere, nutarnji zakon.

Pravi vjernik živi probleme, brige, radosti, uspjehe, neuspjehe. . . kao i drugi ljudi, ali se ni od čega ne da zarobiti, on to sve doživljava kroz vjeru, s vjerom i

po vjeri. Mi često odvajamo vjeru i život, vjeru i svakodnevna događanja, vjeru i svoj osobni život, vjeru i svoj društveni život, a vjera upravo ide za tim da to sve oplemeni, da to sve oplodi, poljepša učini korisnijim čovjeku. Vjera mora biti životna i život se mora napajati, nadahnjivati, jačati vjerom.

Sve ono što nam je Krist rekao duboko zasijeca u naš osobni i zajednički život. Zahtijeva od nas jedno ozbiljno preispitivanje u pogledu naše vjere, učinkovitosti naše vjere u osobnom i zajedničkom životu. Vjera postaje plodonosna, životna, suvremena, kadra suprotstaviti se svim ljudskim nazorima i tumačenjima samo ukoliko je pažljivo slušamo, pokušavamo shvatiti u skladu sa suvremenim tumačenjima, s njom povezati svoju svakodnevicu, svoj život.

JJŠ

S u b o t a

Pustite, neka oboje raste do žetve

(Mt 13,24-30)

U ovoj prispodobi pokazuje se Božja ljubav, strpljivost, želja da se svi ljudi spase, on želi dati i daje svakome vremena za obraćenje. Pokazuje se njegova strpljivost, ljubav, razumijevanje i prema „dobra“, prema slugama koji su spavali umjesto da su bdjeli da neprijatelj ne posije zlo sjeme, ali i ti „dobri“ samo su ljudi i žele da odmah istaknu svoju dobrotu na račun onih koji su uslijed raznoraznih razloga upali u zlo, on im ne predbacuje njihovu nebudnost nego im kaže: „Pustite, neka oboje raste do žetve“.

Aktualnost te prispodobe, te pouke tako je životna i svakodnevna da traži da se na njoj i zaustavimo i zaustavljamo i da njezinu pouku svakodnevno živimo. Ona nam na jasan i jednostavan način govori o Bogu i govori nam o nama samima. Mijenja sliku Boga koju smo mi često puta imali i imamo, koja odvraća i nas, a posebno one koji nemaju vjere. Naš Bog je za čovjeka, naš Bog pruža čovjeku šansu, daje vrijeme, on se ne žuri s osudama. Osuda to je ono posljednje, to je ono što dolazi s naše strane. Od našeg Boga dolazi samo spasenje.

Živjeti tu poruku i pouku koju nam Krist iznosi poziv je svakom kršćaninu. Živeći je, mi se približavamo svome Bogu, postajemo mu sličniji, a to znači da postajemo sve potrebni u svijetu, ljudima, upravo današnjim ljudima koji imaju potrebu od razumijevanja, od čekanja, od strpljivosti, od milosrđa, od ljubavi, od spasenja. Pravi kršćanin pokušava u svijetu učiniti Boga prisutnim i djelatnim, i to po svojem životu i ponašanju prema drugim ljudima.

Koliko su puta naše misli, riječi, djela, kada se radilo o ljudima, bili prebrzi i zato pogrešni? Koliko se puta dogodilo kada smo u svojoj „revnosti“ učinili da i dobro odbacimo, spriječimo zajedno za slabim. U našoj kristalnoj čistoći, pravednosti zar se počesto ne kriju osobne mrlje i nepravde. Zašto se uvijek više bojimo zla nego što vjerujemo u dobro. Ako je pravedni Bog strpljiv, zašto smo



mi nepravedni nestrpljivi; ako čisti Bog podnosi mrlje u ljudskom životu, zašto mi nečisti odmah nečiju mrlju gledamo kroz povećalo; ako čisti i pravedni Bog pristupa nečistom i grešnom čovjeku, zašto je mi nečisti i nepravedni nastojimo od takvih ukloniti i oprati ruke?

Sva ta pitanja izvire iz prispodobe koju nam je Krist iznio. Ta pitanja traže odgovor od nas kao pojedinaca i kao zajednice. Krist nam želi reći da se naši odnosi prema grešnicima, prema slabima, prema onima na rubu bilo koje vrste mora izmijeniti ako želimo biti slični njemu, ako želimo biti njegovi učenici. Posebno je to pouka i poruka onima koji se žele odijeliti, prekinuti, iznijeti sve slabo na vidjelo i tako „mirne savjesti“ snivati u ovom grešnom svijetu.

Bog upravo nas kršćane želi u ovom svijetu, u ovom svijetu sa svim manama i nedostacima, on želi da mi svijetu u kojemu i s kojim živimo, tom grešnom svijetu budemo prigoda, poticaj, izazov da se od zla obrati na dobro, da se od egoizma obrati na altruizam, da se od uništenja i samouništenja obrati k životu. Dijeljenje dobrih od zlih, osuda zlih to je ono posljednje, kad više ne bude nikakve nade za obraćenje. To vrijeme, ta odluka kada će se dijeliti „kukolj od žita“ spada na „Gospodara žetve“.

Za sve nas vrijedi ona Pavlova „milošću ste spašeni!“ (Ef 2,5).

JJŠ

#### Suradnici u ovoj rubrici:

- JJŠ – Jure Jurić Šimunović, ofm
- JŠ – Josip Šinić, ofm
- MiB – Miroslav Bustruc, ofm
- PL – Petar Lubina, ofm

